

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЇ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ»**

06 листопада 2025

КИЇВ 2025

УДК 378.6.046-021.68:61]:001.895](06)

Л58

DOI

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, протокол №3 від 13.11.2025

Рецензенти:

Литовченко І.М. Професор кафедри англійської мови технічного спрямування НТУУ КПІ імені Ігоря Сікорського, доктор педагогічних наук, професор.

Мендрух Ю.М. Доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів КНЕУ ім.В.Гетьмана, кандидат педагогічних наук, доцент.

Інновації у післядипломній медичній освіті: досвід і перспективи: матеріали II міжнародної наук.-практ. конф. 06 листопада 2025р. м.Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Навчально-науковий центр неперервної професійної освіти; уклад. та відп. за вип.: Л.В. Лимар. Київ, 2025. 222 с.

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на II міжнародну науково-практичну конференцію «Інновації у післядипломній освіті: досвід і перспективи», яка відбулася на базі Національного медичного університету імені О.О. Богомольця 06 листопада 2025 року.

ISBN

© Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2025

емпатії та стійкості, що є ключовим для відбудови та захисту здоров'я нашого суспільства.

Зубленко Олена Володимирівна

*кандидатка медичних наук,
доцентка кафедри епідеміології та доказової медицини
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
olena.zublenko@ntnu.ua*

Петрусевич Тетяна Володимирівна

*кандидатка медичних наук, доцентка,
завідувачка кафедри епідеміології та доказової медицини
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
tetiana.petrusevych@ntnu.ua*

РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ІМУНОПРОФІЛАКТИКИ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Імунопрофілактика є ефективним і науково обґрунтованим заходом, що дозволяє запобігти поширенню інфекційних хвороб. Для лікарів знання в цій сфері мають особливе значення, оскільки вони безпосередньо впливають на якість медичної допомоги та рівень довіри пацієнтів. Лікар є ключовою фігурою у реалізації програм імунопрофілактики, інформуванні пацієнтів і формуванні позитивного ставлення до щеплень. Недостатні знання серед медичних працівників щодо питань організації і проведення вакцинації можуть призвести до помилок у рекомендаціях або втрати довіри населення до медичної системи.

Лікарі отримують знання з імунопрофілактики під час базової освіти та в процесі безперервного професійного розвитку. На кафедрі епідеміології та доказової медицини організовано та впроваджено цикл тематичного удосконалення «Імунопрофілактика інфекційних хвороб», контингент слухачів: лікарі медико-профілактичного профілю, лікарі-терапевти, лікарі загальної практики – сімейні лікарі, лікарі-педіатри, лікарі-інфекціоністи, лікарі-інфекціоністи дитячі, лікарі-дезінфекціоністи. У нормативно-правовій базі з

імунопрофілактики відбуваються зміни тому знання, отримані раніше, можуть бути неактуальними.

Мета: підвищення ефективності підготовки слухачів шляхом оновлення та вдосконалення змісту навчальної програми з тематичного удосконалення «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» відповідно до вимог нового Наказу МОЗ України № 396 від 05.03.2025р. «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні» (Наказ №396) [1].

Обговорення. В «Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб» відмічено, що у всьому світі імунопрофілактику визнано провідним та найбільш економічно ефективним заходом у боротьбі з інфекційними захворюваннями [2]. Імунопрофілактика забезпечує суттєве зниження рівнів захворюваності й смертності і запобігає виникненню спалахів та епідемій.

Для організації проведення вакцинації залучаються лікарі, фармацевти та фахівці з бакалаврським рівнем вищої медичної освіти та магістри з медсестринства, які пройшли спеціальні щорічні навчання з питань вакцинації, правил організації і техніки проведення щеплень, а також навичок надання домедичної допомоги при невідкладних станах [3]. Провайдери безперервного професійного розвитку (БПР) мають забезпечити організацію проведення заходів БПР лікарів, фармацевтів та фахівці з бакалаврським рівнем вищої медичної освіти та магістри з медсестринства щодо організації проведення та здійснення вакцинації у формі циклів тематичного удосконалення. При цьому не менше 15% програми має бути присвячено розпізнаванню та реагуванню на несприятливі події після імунізації.

Медичні працівники повинні оновлювати знання щодо організації та проведення імунопрофілактики оскільки впроваджуються нові вакцини, вдосконалюються схеми імунізації, використовуються комбіновані препарати та нові технологічні платформи. Зокрема, в Наказі №396, який набирає чинності з 01 січня 2026р., впроваджується щеплення дівчат 12-13 років проти вірусу папіломи людини (ВПЛ). ВПЛ – головна причина розвитку раку шийки матки.

Доведено, що вакцинація в підлітковому віці значно знижує ризик його виникнення в майбутньому, тому щеплення дівчат проти ВПЛ – це важливий крок для охорони здоров'я [4]. Запроваджено застосування комбінованих вакцин, що дозволяють зменшити кількість ін'єкцій та візитів до закладів охорони здоров'я. Відбудеться перехід на 100 % використання інактивованої вакцини проти поліомієліту для зниження ризику вакциноасоційованого паралітичного поліомієліту. Змінено строки введення другої дози вакцини проти кір-паротиту-краснухи. Пацієнти очікують компетентної поради від медичних працівників з питань імунопрофілактики, а неправильне застосування, чи неврахування змін, може вплинути на якість медичної допомоги та довіру до системи охорони здоров'я. Важливо, щоб медичні працівники своєчасно розпізнавали та правильно реагували на можливі поствакцинальні події, у тому числі проводили диференційну діагностику та належне повідомлення про їх виявлення.

Медичні працівники мають володіти навичками комунікації, щоб переконливо доносити до пацієнтів сучасні наукові аргументи щодо безпеки та ефективності вакцинації, щоб протидіяти міфам, інформувати населення та формувати прихильність. Особливо це актуально у контексті змін епідеміологічної ситуації, появи нових інфекцій, а також зміни підходів до вакцинації дорослих та дітей. Актуальні знання дозволяють зменшити ризики інфекцій, попередити помилки під час вакцинації та захистити вразливі групи населення. Постійне навчання забезпечує високу якість медичної допомоги відповідно до сучасних вимог та стандартів, підсилює професійний авторитет медичного працівника.

Висновок. Імунопрофілактика залишається одним із найбільш ефективних та економічно доцільних методів боротьби з інфекційними хворобами. В умовах постійних змін епідеміологічної ситуації та оновлення нормативно-правових документів, зокрема введенням Наказу МОЗ України №396, медичні працівники повинні регулярно оновлювати свої знання та практичні навички у сфері вакцинації. Актуальна та якісна підготовка лікарів і медичного персоналу забезпечує правильне проведення щеплень, своєчасне реагування на

несприятливі події після імунізації та формування довіри населення до програм вакцинації. Вдосконалення змісту навчальної програми тематичного удосконалення «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» сприятиме підвищенню професійної компетентності слухачів, покращенню якості медичної допомоги та зміцненню системи громадського здоров'я.

Список використаних джерел

1. Міністерство охорони здоров'я України. (2025, 5 березня). *Наказ №396 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні»*. Доступно: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-05-03-2025-396-pro-vnesennya-zmin-do-kalendarya-profilaktichnih-sheplen-v-ukrayini>
2. Кабінет міністрів України. (2023, 1 червня) *Розпорядження № 562-р «Про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023-2025 роках»*. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-2023-%D1%80#Text>
3. Міністерство охорони здоров'я України. (2024, 18 липня). *Наказ №1254 «Про затвердження Змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2011 року № 595»*. Доступно: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-18-07-2024-1254-pro-zatverdzhennya-zmin-do-nakazu-ministerstva-ohoroni-zdorov-ya-ukrayini-vid-16-veresnya-2011-roku-595>
4. Charde, S. H., & Warbhe, R. A. (2022, October 7). *Human Papillomavirus prevention by vaccination: A review article*. Cureus. <https://doi.org/10.7759/cureus.30037>